

eltelve hallgattam a szarvas elejtésének apróbb körülményeit. Bor volt elég az ebédhez, de én csak víz után sóhajtoztam s aggályosan tekintgettem körül; miután láttam, hogy itt a közelben nem hogy forrásnak, de még eső-tócsának sem volt hire-hamva, noha társaim eleget biztosítottak, hogy van itt víz elegendő. Végre DON ROMAN megszánt s megmutatta a forrást, tanyánkhoz pár lépésnyire százával voltak a vadananászok, kivágott egyet tőből s felém nyujtá, hogy igyam. E növény széles levelei közt vagy egy liter kristálytisza összegyűlt esővíz volt; siettem is eloltani ez általam eddig ismeretlen természetes pohárból szomjamat. Rövid siesta után ismét nyergeltünk s miután még egy nagy kerülőt tettünk eredmény nélkül, megindultunk más uton hazafelé.

(Folytatása következik.)

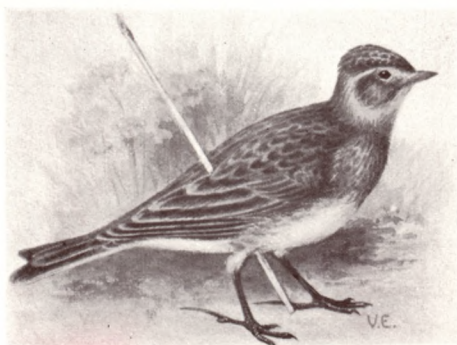

KISEBB KÖZLEMÉNYEK.

Herman Ottó kis madárkönyve. A magyar állattani irodalom ezelőtt nyolcz esztendővel *Darányi* miniszter áldozatkészségéből egy jeles kis munkával gyarapodott. *Herman Ottó*-nak «A madarak hasznáról és káráról» című könyvéről van szó, mely a «földművelő, kertészkedő, halászó és pásztorkodó magyarság használatára» íródott, de kitűnő összeállítása, magyaros irállya és szép illusztrációi folytán egész magyar népünk keresett olvasmánya lett és hamarosan elfogyott. Az első húszezer példányt két évvel később, 1903-ban egy újabb, tetemesen nagyobb második kiadás követte. Ugyanazon évben megjelent ezenkívül *Rösler* tanár fordításában és egy németországi czég kiadásában a munka sikerült német kiadása is. Így nem csodálkozhatunk azon, hogy *Herman Ottó* közkeveltségnek örvendő könyvecskéje a magyar állattani szakirodalom terén páratlan rekordot ért el. Elfogyott az első félszáz ezer példány! Ősz tudósunk újból munkához látott, a szükséghez képest könyvét kiegészítette néhány új fejezettel és hamarosan megszületett a III. kiadás is, mely az első kiadáshoz képest hét ívnyi szöveggel és 38 szövegrajzzal gazdagítva, mihez még négy színes képmelléklet járult, jelent meg. Hogy a könyv nemcsak hazánkban volt hézagpótló és talált osztatlan tetzésre, hanem a külföld elismerését is kivívta, arról nemcsak annak már megjelent németkiadása

tanuskodik, hanem újabban az a körülmény is, hogy a különben gazdag angol madártani irodalom sem nélkülözhetette *Herman Ottó* munkáját, mely mostan angol fordításban is megjelenik Londonban. A «kis madárkönyv» megtalálja útját mindenhová, olvasóink is eléggé ismerik, azért bővebb ismertetés helyett csak a III. kiadás megjelenésének jelzésére szorítkozunk. A gyönyörűen kiállított és gazdagon illusztrált vaskos kötet ára maradt a régi, ugyanis egy korona. —i.

Tarlóba zuhant pacsirta. 1908. nov. 27-én lövett a képünkön bemutatott mezei pacsirta,

a mely egy testébe nőtt tarlót hurczolt magával. A tarló a bordákhoz volt növe és pedig oly erősen, hogy az állat nagyfokú megsérülése nélkül nem lehetett volna azt kihúzni.

A belső szerveken semmiféle sérülés se volt látható s csakis így magyarázható meg, hogy a pacsirta egyáltalában életben maradt. Valószínűleg úgy történt a baleset, hogy valami ragadozó üldözte a pacsirtát, mely szokása szerint a földön keresve menedéket, teljes erővel és sebességgel belezuhant az éles tarlóba, mely keresztülszúrta. Nagyon érdekes jelenség az, hogy mimikrije révén így tényleg elmenekült a ragadozó elől.

A tarló a zuhanás következtében valószínűleg letörött, vagy esetleg maga a pacsirta tördelte össze s miután lényegesebb belső sérülést nem szenvedett s rendesen táplálkozhatott, csakhamar kigyógyult. Elég sokáig hurcolhatta már magával ezt a tarlót, mert ennek alsó vége, a mely kemény csomóban végződött, teljesen simára kopott. A táplálkozásban nem igen akadályozta, mert az el-ejtett madár meglehetősen kövér volt. Alvás-kor már kényelmetlen lehetett, mert vagy oldalt kellett dőlnie, vagy pedig valami alkalmas kiemelkedő göröngyön úgy elhelyezkednie, hogy a tarló szabadon álljon, már pedig mind

a két mód nagyon ellenkezik a pacsirta-
szokással, különösen az utóbbi. A párzást a
tarló kedvezőtlen állása teljesen megakadá-
lyozta s ezenkívül gátolta a repülésben is,
mert az egyik szárnyát a tarló miatt nem
emelhette olyan magasra, mint a másikat, a
mi egész sajátos jelleget kölcsönzött a röpi-
lésnek. A kitömött madár a Magyar Ornitho-
logia Központ gyűjteményében van.

Schenk Jakab.

„AZ ÁLLATVILÁG”

Állattani, vadászati és halászati folyóirat.

Megjelenik kéthavonként, eredeti képekkel gazdagon illusztrálva. Előfizetési ára egy évre 5 korona, mely összeg «Az Állatvilág» kiadóhivatala címére (Budapest, VII. kerület, Damjanich-utca 36.) küldendő. Telefon: 17—23.

A lap szellemi részét illető küldemények egyenesen a szerkesztőhöz (Csiki Ernő, Budapest, VIII., Magyar Nemzeti Múzeum) intézendők.

A kiadóhivatalban kapható még néhány példány be-kötési tábla «Az Állatvilág» 1908. évfolyamához, darabja 1 korona 20 fillérért.

